

365**UMOWA****między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych,**

sporządzona w Ottawie dnia 12 września 1994 r.

W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej

PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

podaje do powszechnej wiadomości:

W dniu 12 września 1994 r. została sporządzona w Ottawie Umowa między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych w następującym brzmieniu:

UMOWA**między Rzeczpospolitą Polską a Kanadą o wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych**

Rzeczpospolita Polska i Kanada,

dążąc do rozwoju współpracy w zakresie wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych,

uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I. POSTANOWIENIA OGÓLNE**Artykuł 1****Zobowiązanie do udzielania wzajemnej pomocy prawnej**

1. Umawiające się Strony zobowiązują się do udzielania na mocy niniejszej umowy możliwie najszerzej wzajemnej pomocy prawnej w sprawach karnych.

2. Pomoc prawną w rozumieniu ustępu 1 stanowi każdy rodzaj pomocy udzielanej przez Stronę wezwaną w sprawach karnych prowadzonych przez Stronę wzywającą, niezależnie od tego, jaki organ uprawniony występuje z wnioskiem o udzielenie pomocy prawnej lub udziela takiej pomocy.

3. Sprawami karnymi w rozumieniu ustępu 1 są postępowania dotyczące czynów określonych jako przestępstwa przez właściwe władze ustawodawcze.

4. Sprawami karnymi są również sprawy o przestępstwa dotyczące podatków, należności celnych oraz międzynarodowego transferu kapitału i płatności.

5. Pomoc prawna obejmuje:

- a) ustalanie miejsca pobytu i tożsamości osób oraz miejsca położenia rzeczy,
- b) doręczanie dokumentów, w tym również dokumentów wzywających do stawienia, w tym również dokumentów wzywających do stawienia,
- c) przesyłanie informacji, dokumentów i innych akt,
- d) przekazywanie przedmiotów, w tym również udostępnianie dowodów rzeczowych,
- e) przeprowadzanie dowodów, w tym przesłuchiwanie osób oraz odbieranie oświadczeń,
- f) przeszukiwanie oraz dokonywanie zajęcia dokumentów, akt i przedmiotów,
- g) czasowe przekazywanie osób pozbawionych wolności w celu złożenia zeznań lub udzielania podobnej pomocy,
- h) dobrowolne stawienie osób na terytorium Strony wzywającej,
- i) podejmowanie czynności w celu ustalenia, zajęcia i przepadku przedmiotów pochodzących z przestępstwa,
- j) przesyłanie odpisów wyroków i innych orzeczeń oraz informacji o skazanych,
- k) wymianę informacji o ustawodawstwie i orzecznictwie sądowym,
- l) inne czynności zgodne z celami niniejszej umowy.

6. Pomocy prawnej udziela się niezależnie od tego, czy czyn będący przedmiotem postępowania karnego na terytorium Strony wzywającej jest przestępstwem według prawa Strony wezwanej.

Artykuł 2

Wykonanie wniosków

1. Wnioski o pomoc prawną wykonuje się zgodnie z prawem Strony wezwanej i, o ile nie jest to sprzeczne z tym prawem, stosuje się także prawo Strony wzywającej, wskazane we wniosku.

2. Strona wezwana powinna wykonać wniosek niezwłocznie. Na wniosek Strony wzywającej Strona wezwana zawiadamia Stronę wzywającą o terminie i miejscu wykonania wniosku.

Artykuł 3

Odmowa lub odroczenie udzielenia pomocy

1. Można odmówić udzielenia pomocy, jeżeli Strona wezwana uzna, że wykonanie wniosku naruszyłoby jej suwerenność, bezpieczeństwo, porządek publiczny lub inne podstawowe interesy państwa albo mogłoby spowodować poważne zagrożenie dla zdrowia lub życia osoby.

2. Udzielenie pomocy prawnej może być odroczone przez Stronę wezwaną, jeżeli jest to konieczne z uwagi na postępowanie karne toczące się na terytorium Strony wezwanej.

3. Strona wezwana powinna niezwłocznie zawiadomić Stronę wzywającą, jeżeli wniosek nie może być wykonany w całości lub w części albo o odroczeniu jego wykonania, oraz powinna podać przyczyny takiej decyzji.

CZĘŚĆ II. POSTANOWIENIA SZCZEGÓŁOWE

Artykuł 4

Ustalanie miejsca pobytu i tożsamości osób oraz miejsca położenia rzeczy

Właściwe organy Strony wezwanej dołożą wszelkich starań, aby ustalić miejsce pobytu i tożsamość osób oraz miejsce położenia rzeczy — wymienionych we wniosku.

Artykuł 5

Doręczanie dokumentów

1. Strona wzywająca powinna przekazać wniosek o doręczenie dokumentu wymagającego odpowiedzi lub stawiennictwa na terytorium Strony wzywającej — odpowiednio wcześniej przed wyznaczonym terminem odpowiedzi lub stawiennictwa.

2. Strona wezwana stwierdza dokonanie doręczenia dokumentów przesyłając potwierdzenie od-

bioru zawierające datę oraz podpis odbiorcy i osoby doręczającej albo zaświadczenie organu właściwego zawierające datę, miejsce, okoliczności doręczenia oraz dane o osobie, której doręczono dokument.

Artykuł 6

Przekazywanie dokumentów i przedmiotów

1. Jeżeli wniosek o pomoc prawną dotyczy przekazania akt i dokumentów, Strona wezwana może przekazać ich uwierzytelnione odpisy, chyba że Strona wzywająca wyraźnie żąda oryginałów.

2. Oryginały akt lub dokumentów oraz przedmioty przekazane Stronie wzywającej powinny być niezwłocznie zwrócone Stronie wezwanej, chyba że Strona wezwana zrezygnuje z ich zwrotu.

3. Jeżeli nie jest to sprzeczne z prawem Strony wezwanej, akta, dokumenty lub przedmioty powinny być przekazane w takiej formie lub tak uwierzytelnione zgodnie z prawem Strony wzywającej, jak zostało to określone we wniosku.

Artykuł 7

Obecność osób przy wykonywaniu wniosku na terytorium Strony wezwanej

1. Osoba wezwana do złożenia zeznań i przedstawienia dokumentów, akt lub innych przedmiotów na terytorium Strony wezwanej będzie przymuszona do stawienia się i złożenia zeznań oraz do przedstawienia dokumentów, akt i innych przedmiotów, zgodnie z prawem Strony wezwanej.

2. Przedstawiciele właściwych organów Strony wzywającej oraz inni uczestnicy postępowania są uprawnieni do udziału przy wykonywaniu wniosku na terytorium Strony wezwanej, jeżeli nie jest to sprzeczne z prawem Strony wezwanej.

3. Udział przy wykonywaniu wniosku, o którym mowa w ustępie 2, obejmuje prawo do zadawania pytań oraz do sporządzania zapisu przebiegu czynności, w tym także przy zastosowaniu środków technicznych.

Artykuł 8

Dobrowolne stawiennictwo osób w celu złożenia zeznania lub udzielenia podobnej pomocy na terytorium Strony wzywającej

1. Strona wzywająca może wystąpić z wnioskiem o dobrowolne stawiennictwo na jej terytorium określonej osoby w celu złożenia zeznania lub udzielenia podobnej pomocy.

2. Strona wezwana, doręczając wezwanie do dobrowolnego stawiennictwa, poucza tę osobę o przystępujących jej należnościach i zwrocie kosztów przez Stronę wzywającą.

Artykuł 9

Przeszukiwanie oraz dokonywanie zajęcia dokumentów, akt i przedmiotów

1. Właściwe organy Strony wezwanej, które wykonały wniosek o przeszukiwanie oraz o dokonanie zajęcia dokumentów, akt i przedmiotów, powinny przekazać Stronie wzywającej wszystkie informacje przez nią oczekiwane, w tym również informacje o ich identyfikacji, stanie oraz poprzednim i aktualnym posiadaniu zajętych dokumentów, akt i przedmiotów oraz okolicznościach ich zajęcia.

2. Strona wzywająca zastosuje się do wszystkich wymagań Strony wezwanej dotyczących zajętych dokumentów, akt i przedmiotów, które mają być udostępnione Stronie wzywającej.

Artykuł 10

Czasowe przekazywanie osób pozbawionych wolności w celu złożenia zeznań lub udzielenia podobnej pomocy

1. Osoba pozbawiona wolności na terytorium Strony wezwanej, która została wezwana do stawiennictwa na terytorium Strony wzywającej w celu złożenia zeznań lub udzielenia podobnej pomocy, zostanie czasowo przekazana Stronie wzywającej, jeżeli osoba ta wyraża zgodę na przekazanie i jeżeli nie sprzeciwiają się temu szczególne powody.

2. Osoba przekazana pozostaje nadal pozbawiona wolności na terytorium Strony wzywającej, chyba że Strona wezwana zażąda jej zwolnienia.

3. Strona wzywająca przekaże osobę pozbawioną wolności z powrotem, kiedy obecność tej osoby na terytorium Strony wzywającej nie jest już konieczna, a w każdym razie w terminie wyznaczonym przez Stronę wezwaną. Termin ten może zostać przedłużony przez Stronę wezwaną, jeżeli obecność tej osoby na terytorium Strony wzywającej jest konieczna.

Artykuł 11

Gwarancje ochrony

1. Osoba, która na skutek wezwania stawia się na terytorium Strony wzywającej, z zastrzeżeniem artykułu 10 ustęp 2, nie może być ścigana, zatrzymana lub poddana jakimkolwiek innym ograniczeniom wolności na terytorium tej Strony za czyny popełnione przez tę

osobę przed opuszczeniem przez nią terytorium Strony wezwanej. Osoba ta nie jest zobowiązana do składania zeznań w postępowaniu innym niż to, którego dotyczy wniosek.

2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się, jeżeli osoba, która się stawiła, mając możliwość opuszczenia terytorium Strony wzywającej, nie opuściła go w ciągu trzydziestu dni od dnia, w którym właściwy organ poinformował, że jej obecność nie jest już konieczna, lub po opuszczeniu tego terytorium dobrowolnie tam powróciła.

3. Osoba wezwana, która nie stawiła się na terytorium Strony wzywającej, nie może być poddana żadnym sankcjom i środkom przymusu na terytorium Strony wezwanej.

Artykuł 12

Przedmioty pochodzące z przestępstwa

1. Na wniosek Strony wzywającej właściwe organy Strony wezwanej dołożą wszelkich starań, aby ustalić, czy przedmioty pochodzące z przestępstwa znajdują się na terytorium Strony wezwanej, oraz poinformują Stronę wzywającą o wynikach swych działań. Występując z takim wnioskiem Strona wzywająca wskaże Stronie wezwanej istotne okoliczności, które uzasadniają przekonanie, że przedmioty takie mogą znajdować się na terytorium Strony wezwanej.

2. W wypadku ustalenia, że przedmioty pochodzące z przestępstwa znajdują się na terytorium Strony wezwanej, Strona wezwana podejmie właściwe działania zgodnie z jej prawem w celu ich zabezpieczenia, zajęcia i przepadku.

CZĘŚĆ III. POSTĘPOWANIE I KOSZTY

Artykuł 13

Treść wniosku

1. Każdy wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać:

- a) nazwę właściwego organu prowadzącego postępowanie,
- b) opis postępowania z podaniem odpowiednich faktów oraz przepisów prawa,
- c) określenie celu wniosku oraz rodzaju udzielanej pomocy,
- d) określenie oczekiwanego terminu wykonania wniosku.

2. Wniosek o udzielenie pomocy prawnej powinien zawierać również następujące informacje:

- a) jeżeli jest to możliwe — tożsamość, obywatelstwo oraz miejsca pobytu osoby lub osób, przeciwko którym toczy się postępowanie,
- b) jeżeli jest to konieczne — wskazanie szczególnej formy i trybu, jakie powinny być zachowane przy wykonywaniu wniosku,
- c) w wypadku wniosku o przeprowadzenie dowodów lub o przeszukanie i zajęcie przedmiotów — wskazanie okoliczności uzasadniających przypuszczenie, że dowody lub przedmioty mogą znajdować się na terytorium Strony wezwanej,
- d) w wypadku wniosku o przesłuchanie — wskazanie, czy wymagane jest złożenie przyrzeczenia, oraz określenie okoliczności, których mają dotyczyć zeznania lub oświadczenia,
- e) w wypadku udostępniania dowodów rzeczowych — dane osoby lub nazwę organu sprawujących dozór nad dowodami rzeczowymi, miejsce, do którego mają być przekazane, badania, jakie mają być przeprowadzone, oraz termin zwrotu dowodów rzeczowych,
- f) w wypadku przekazywania osób pozbawionych wolności — dane osoby lub nazwę organu konwojującego podczas przekazywania, miejsce, do którego osoba pozbawiona wolności ma być przekazana, oraz termin jej powrotu,
- g) jeżeli konieczne jest zachowanie poufności — wskazanie tego powodów.

3. Jeżeli Strona wezwana uzna, że informacje zawarte we wniosku są niewystarczające do wykonania wniosku, Strona ta może wnioskować o dostarczenie dodatkowych informacji.

4. Wniosek powinien być sporządzony na piśmie. W okolicznościach nagłych oraz w innych wypadkach za zgodą Strony wezwanej wniosek może być przekazany w innej formie, ale powinien być niezwłocznie potwierdzony w formie pisemnej.

Artykuł 14

Organy centralne

Wnioski o udzielenie pomocy prawnej i odpowiedzi na nie są przekazywane za pośrednictwem organów centralnych. Organami centralnymi są: ze strony Rzeczypospolitej Polskiej — Minister Sprawiedliwości i ze strony Kanady — Minister Sprawiedliwości.

Artykuł 15

Poufność informacji

1. Strona wezwana może po konsultacji ze Stroną wzywającą zażądać, aby przekazane informacje lub do-

wody albo źródła tych informacji lub dowodów pozostały poufne lub zostały ujawnione lub wykorzystane tylko zgodnie z określonymi przez Stronę wezwaną warunkami.

2. Strona wezwana, w zakresie, w jakim zostało to określone we wniosku, powinna zachować poufny charakter wniosku, jego treści, towarzyszących mu dokumentów oraz jakichkolwiek czynności podjętych zgodnie z wnioskiem, z wyjątkiem tych wiadomości, których ujawnienie jest niezbędne dla wykonania wniosku.

Artykuł 16

Ograniczenie wykorzystywania informacji

Strona wzywająca nie może ujawnić lub wykorzystać przekazanych informacji lub dowodów dla innych celów niż określone we wniosku bez uprzedniej zgody organu centralnego Strony wezwanej.

Artykuł 17

Zwolnienie od poświadczenia

Dokumenty przekazywane zgodnie z niniejszą umową nie wymagają żadnego poświadczenia, o ile umowa niniejsza nie stanowi inaczej.

Artykuł 18

Język

Do wniosku i załączonych dokumentów należy dołączyć ich tłumaczenie na język urzędowy Strony wezwanej.

Jednakże dokumenty, które podlegają doręczeniu, nie wymagają tłumaczenia, jeżeli osoba, której mają być doręczone, zgodzi się na ich przyjęcie w języku, w którym są sporządzone.

Artykuł 19

Koszty

1. Strona wezwana ponosi koszty udzielenia pomocy.

2. Strona wzywająca ponosi jednakże koszty związane z przekazywaniem osób pozbawionych wolności na jej terytorium, honoraria i inne wydatki związane z wydaniem opinii przez biegłego na terytorium każdej ze Stron, jak również koszty wymienione w artykule 8 ustęp 2.

3. Jeżeli okaże się, że wykonanie wniosku wymaga poniesienia wyjątkowo znacznych kosztów, Umawiające się Strony przeprowadzą konsultacje w celu określenia warunków wykonania takiego wniosku.

CZĘŚĆ IV. POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 20

Zakres stosowania

Niniejsza umowa ma zastosowanie do wszystkich wniosków przedłożonych po jej wejściu w życie, nawet jeżeli dotyczą czynów popełnionych przed tym terminem.

Artykuł 21

Konsultacje

Umawiające się Strony, na wniosek jednej ze Stron, podejmą niezwłocznie konsultacje, dotyczące interpretacji lub stosowania niniejszej umowy.

Artykuł 22

Wejście w życie i wypowiedzenie

1. Niniejsza umowa podlega ratyfikacji i wejdzie w życie pierwszego dnia drugiego miesiąca następującego po wymianie dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

2. Niniejsza umowa zawarta jest na czas nie określony. Każda ze Stron może ją wypowiedzieć w każdej chwili; wypowiedzenie nabierze skutków prawnych pierwszego dnia szóstego miesiąca następującego po tym miesiącu, w którym druga Strona otrzyma odnośną notyfikację.

Sporządzono w Ottawie dnia 12 września 1994 r. w dwóch egzemplarzach, każdy w językach polskim, angielskim i francuskim, przy czym wszystkie teksty mają jednakową moc.

W imieniu
Rzeczypospolitej Polskiej

W imieniu
Kanady

A. Olechowski

A. Ouellet

Po zaznajomieniu się z powyższą umową, w imieniu Rzeczypospolitej Polskiej oświadczam, że:

- została ona uznana za słuszną zarówno w całości, jak i każde z postanowień w niej zawartych,
- jest przyjęta, ratyfikowana i potwierdzona,
- będzie niezmiennie zachowywana.

Na dowód czego wydany został akt niniejszy, opatrzony pieczęcią Rzeczypospolitej Polskiej.

Dano w Warszawie, dnia 12 marca 1997 r.

Minister Spraw Zagranicznych: *D. Rosati*

L.S.

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej: *A. Kwaśniewski*